

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon 2113

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Pozor glede položnic!

1. Vsem smo priložili zadnjič položnice, tudi tistim, ki imajo že plačano. Ako je kdo ne potrebuje, naj jo odda svojemu prijatelju.

2. Vsi, ki pa nimate plačano, ali pa le samo do novega leta, pošljite denar čimprej! Preje je skrb pri kraju, tem bolje! Plačujte celoletno!

3. Zadnjič smo napisali, da morate na vsako položnico dati znamko za 50 par. Sedaj nas pošta obvešča, da morate teh 50 par plačati v gotovini in ne v znamkah! Pazite na to!

4. Na srednji del položnice napišite: star ali nov (namreč naročnik), ker tako ga hitreje najdemo!

5. Po položnico pisati se ne izplača. Kupite raje na pošti ceneje splošno položnico in napišite na njo čekovno štev. 10.603.

6. Naročnina znaša: celoletno 32 Din, polletno 16 Din in četrtletno 9 Din.

Uprava »Slov. Gospodarja« v Mariboru.

Novi lovski zakon.

Nj. Veličanstvo kralj je podpisal ter proglasil zakon o lovu. Glavne njegove določbe so:

Divjačina, ki spada pod zakon, se deli v tri vrste: 1. v divjačino, ki je zaščiten z določbami o prepovedanem lovu, 2. v nezaščiten divjačino in 3. v zverjad. Splošna določila zakona opredeljujejo lastna lovišča in občinske love ter urejajo način oddajanja love v zakup. Lastna lovišča so ona, ki so večja od 200 ha, ostala zemljišča pa se združijo v občinska lovišča. Zakon določa, da se dajo v zakup lovišča javno-pravnih korporacij. V primeru ponovnega pismen. opomina splošne upravne oblasti prve stopnje pa se lahko dajo v zakup lovišča zasebno-pravnih korporacij. Za državna in občinska lovišča bo izdal minister za gozdove in rudnike poseben pravilnik. Splošna upravna oblast prve stopnje je dolžna sestaviti kataster lovišč, da se tako dobi pregled vseh lovišč.

Drugo poglavje navaja določbe o prepovedanem lovu, ki se znatno razlikujejo od dosedanjih ter bolj vpoštevajo naše posebne lovske razmere. Za visoko divjad je predpisano streljanje s kroglo. Ban lahko po zaslišanju pristojne lovske zveze skrajša varstveno dobo (prepovedan lov), ali pa jo podaljša. Da se ne kršijo gospodarski interesi, predpisuje zakon nekatere odredbe, ki onemogočajo pretirano gojenje divjačine v škodo kmetijstva in gozdov. Dokaj strogi so predpisi o nadzorstvu nad prometom z divjačino. Prav tako so strogi predpisi o izdajanju lovskih kart. Posebne odredbe govore o pastirskih psih. V krajih, kjer so bile take odredbe že v veljavi, ostanejo še nadalje, v novih krajih pa se uvedejo nove odredbe z banov. odbredbo. Tudi podrobnejše odredbe o povračilu škode se izdajo z banovinsko odredbo.

Peto poglavje navaja določbe o ustanovitvi lovske zveze in lovskih društev. Z zakonom se ustanove banovinski lovski fond, za katere so predvideni znatni dohodki, ki se smejo rabiti v namene lovstva, za lovsko literaturo, za znanstvena dela in za podporo zvez. Kazni se dele v denarne in zaporne kazni. Izreče jih splošna upravna oblast prve stopnje. Razen kazni mora krivec plačati tudi odškodnino po ceniku, ki se izda z banovinsko uredbo. Zelo ostre kazni so določene za divji lov.

Prehod iz rednega načina v zakup se izvrši z banovinsko uredbo na podlagi čl. 90 ustave in je tako prepuščeno avtonomni odločitvi prebivalstva, kadaj hoče preiti v sistem lovskega prava. Po prehodnih določilih se na lovskih kartah predvideva tudi »dovoljenje za lov na posamezne srece in banovine«. Denar, ki se v ta namen pobere, gre v lovski fond. Število lovskih društev v posameznih krajih se uredi z banovinsko uredbo. Dosedanje lovske zveze ostanejo v veljavi, dokler se ne ustanovijo banovinske zveze, ki morajo predložiti svoja pravila v odobritev najdelj v treh letih. Med prehodnimi določili je važna odredba, da se s tem zakonom ne spreminjajo roki obstoječih pogodb, ki jih je odobrila splošna upravna oblast. Lastna lovišča, ki merijo manj kot 200 ha, se priključijo občinskim loviščem. Prav tako je važna odredba, ki določa, da stopi zakon v posameznih banovinah v veljavo hkrati z banovinsko odredbo, ki se mora izdati najdalje 6 mesecev po razglasitvi zakona.

Novi zakon o javnih cestah in varnosti prometa.

Nj. Veličanstvo kralj Aleksander je na predlog gradbenega ministra in po zaslišanju ministrskega predsednika na podlagi čl. 26 zakona o državnih cestah z dne 8. maja 1929 predpisal in proglasil zakon o izpremembah in dopolnitvah uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih z dne 6. junija 1929. Javne ceste so državne, banovinske in občinske ceste.

Novi zakon določa (čl. 2), da se poleg javnih cest ne smejo postavljati ograje bliže ko 1 m od cestnega roba (prej je to veljalo za sajenje gozdov), zgradbe za stanovanja, trgovine, pekarnice, vodnjake ne bliže ko 4 m, mehanične delavnice, kovačnice ne bliže ko 10 m, apnenice, opekarne, livnice ne bliže ko 20 m od zunanega cestnega roba. Policijske oblasti so dolžne takoj prepovedati nadaljnjo gradbo naštetih naprav in odrediti, da se odstranijo v določenem roku. Lastniki posestev v hribih, ki so postavili na cestnem zemljišču poleg javnih cest stavbe s stanovanji, ograje, plote, žive ograje itd., jih morajo prav tako odstraniti v roku leta dni po razglasitvi tega zakona.

Prepovedano je imeti bliže ko 5 m od cestnega roba gnojlišča ali gnojne jame ter odvažati gnoj preko cestnega zemljišča ali cestnega jarka. Prepovedano je puščati na cesti otroke, živino, perutnino, posebno pa svinje. Lastniki gostiln in trgovin ob cestah, pred katerimi stojijo vozovi in živina, morajo na lastne stroške čistiti cesti in cestno zemljišče, tam kjer se ustavljajo vozovi (čl. 9).

Lastniki obstoječih jarkov in nepristopnih potov večjega pomena morajo v roku dveh let po uveljavitvi tega zakona na lastne stroške zgraditi stalne naprave, mostove in prehode po navodilih pristojnih cestnih uprav. Pristopna pota večjega pomena morajo lastniki v istem roku zgraditi tako, kakor je zgrajen kolovoz glavnega pota, ali jih posuti najmanj 10 metrov. Te naprave in pota lahko zgradi tudi pristojna cestna uprava na stroške lastnika (čl. 12).

O razsvetljavi vozov je določeno (člen 7) to-le: Kadar vozijo vozovi ponoči, morajo biti razsvetljeni. Svetilke morajo biti pričvrščene na levi strani voza. Vsak voz mora imeti zadrževalnik reflektorsko steklo. Obliko in kraj, kjer se mora pričvrstiti, predpiše minister za gradnje. Za motorna vozila je določeno (čl. 30),